

Δράση: Επιμόρφωση εκπαιδευτικών και μελών της εκπαιδευτικής κοινότητας
Υποδράση: Ενδοσχολική Επιμόρφωση, Επιστ.υπεύθυνη: Μαρία Λιακοπούλου

Διαπροσωπικές σχέσεις και διαπολιτισμική επικοινωνία στην πολυπολιτισμική τάξη

12 & 13 Ιανουαρίου 2013
9.30-15.30

ΕΠΑΣ Ιωαννίνων

(Εθνικής Αντιστάσεως & Κόντογλου, Ιωάννινα)

Διαπροσωπικές σχέσεις και διαπολιτισμική επικοινωνία στη σχολική κοινότητα

Νάτση Χάιδω, Σχολική Σύμβουλος Γαλλικής
haidonatsi@sch.gr

Το σεμινάριο αυτό είναι προσαρμοσμένο στις ανάγκες εκπαιδευτικών που διδάσκουν σε μαθητικό κοινό με διαφορετικές πολιτισμικά αναφορές και ηλικιακά ανομοιογενές αφού συνυπάρχουν στην ομάδα-τάξη ενήλικες και μη, σε περιβάλλον τυπικής εκπαίδευσης. Στην πραγματικότητα αυτή, το σχολείο καλείται να απαντήσει με τη δημιουργία προϋποθέσεων που διασφαλίζουν συνθήκες ισότητας, αλληλοσεβασμού και πολύπλευρης ανάπτυξης όλων των μαθητών ώστε να ενταχθούν λειτουργικά στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στη διασφάλιση των παραπάνω συνθηκών ιδιαίτερα σημαντική είναι η ανάπτυξη και εδραίωση της επικοινωνίας και των διαπροσωπικών σχέσεων ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς - συναδέλφους και κατ' επέκταση ανάμεσα στους εκπαιδευτικούς και τους εκπαιδευόμενους – μαθητές.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να βοηθήσει τους εκπαιδευόμενους να κατανοήσουν βαθύτερα τους παράγοντες που επηρεάζουν θετικά ή και αρνητικά την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων σε περιβάλλοντα πολιτισμικού πλουραλισμού και να αναπτύξουν δεξιότητες διαπολιτισμικής επικοινωνίας.

Βασικοί άξονες του εργαστηρίου είναι η βαθύτερη κατανόηση της διαφορετικότητας και του ρόλου που αυτή – είτε ως στοιχείο της ταυτότητας είτε ως κοινωνική κατασκευή- διαδραματίζει στις διαπροσωπικές σχέσεις και στη διαπολιτισμική επικοινωνία, η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, οι συνεργατικές πρακτικές και επιλογές για την επίλυση διαφορών σε περιβάλλοντα πολιτισμικού πλουραλισμού.

Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου οι εκπαιδευόμενοι αναμένεται να είναι σε θέση:

Σε επίπεδο γνώσεων

- να προσδιορίζουν τις έννοιες που αναφέρονται στις ανθρώπινες σχέσεις σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα: κοινωνική αλληλεπίδραση, διαπροσωπική σχέση, πολιτισμός, ατομική και συλλογική ταυτότητα, διαφορετικότητα, ενσυναίσθηση.

Σε επίπεδο δεξιοτήτων

- να αναλύουν την καθημερινή πραγματικότητα μέσα στην τάξη με σκοπό να ανακαλύψουν το πλέγμα των αλληλεπιδράσεων που επηρεάζουν στάσεις και συμπεριφορές
- να αναγνωρίζουν τις διακρίσεις στις πρακτικές τους ώστε να αναζητούν κατάλληλους τρόπους για να τις ανατρέψουν
- να αναπτύξουν τεχνικές ενσυναίσθησης στη διάρκεια της δικής τους εκπαίδευσης, ώστε, μεταγνώστικά, να είναι σε θέση να τις μεταφέρουν στην τάξη

Σε επίπεδο στάσεων

- να αμφισβητούν το «αυτονόητο» στην επικοινωνία και κατ' επέκταση στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη
- να υιοθετούν θετική στάση απέναντι στη διαφορετικότητα

Για την επίτευξη των προαναφερόμενων στόχων θα χρησιμοποιηθούν **ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές και βιωματικές μέθοδοι.**

Βιβλιογραφία

- Ανδρούσου, Αλ., Μάγος, Κ., 2001, «Η καθημερινή εκπαιδευτική πράξη». Στο Β. Ρήγα, (επιμ.) *Εκπαίδευση: Πολιτισμικές Διαφορές και Κοινωνικές Ανισότητες*, Τόμος Β' (κεφ. 4, σελ. 113-163). Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.
- Γκόβαρης, Χ., (2001), *Εισαγωγή στη Διαπολιτισμική Εκπαίδευση*. Αθήνα: Ατραπός.
- Επιμορφωτικό υλικό (2012). *Θέματα αξιοποίησης της ομάδας στη σχολική τάξη*, Τόμος Δ', Παιδαγωγικό Ινστιτούτο.
- Κόκκος, Α. (1998). Στοιχεία Επικοινωνίας. Στο : Α. Κόκκος, Α. Λιοναράκης, Χ. Ματραλής & Β. Μακράκης (επιμ.), *Ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σχέσεις διδασκόντων και διδασκομένων* (σελ. 53-95), τόμος Β', Πάτρα: ΕΑΠ.
- Μπίκος, Κ. (2008). «Κοινωνικές σχέσεις εφήβων με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες». Στον Οδηγό Επιμόρφωσης *Διαπολιτισμική εκπαίδευση και αγωγή*.
- Πολέμη-Τοδούλου, Μ. (2005). *Η Αξιοποίηση της Ομάδας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων*, Πάτρα: ΕΑΠ
- Τσιρώνης, Χρ. (2008). «Κοινωνική αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στο σχολείο. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην ενσωμάτωση των μαθητών». Στον Οδηγό Επιμόρφωσης *Διαπολιτισμική εκπαίδευση και αγωγή*.
- Aluffi Pentini, A. (2005). *Διαπολιτισμικό Εργαστήριο*. Υποδοχή, Επικοινωνία και Αλληλεπίδραση σε Πολυπολιτισμικό Εκπαιδευτικό Περιβάλλον, Αθήνα: Ατραπός.
- Bernstein, B. (1985). «Κοινωνιογλωσσολογική προσέγγιση της κοινωνικοποίησης με αναφορά στη σχολική επίδοση», μτφρ. Α. Φραγκουδάκη & Θ. Ανθογαλίδου. Στο Α. Φραγκουδάκη, 1985, *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Θεωρίες για την κοινωνική ανισότητα στο σχολείο*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Coelho, E. (2007). *Διδασκαλία και μάθηση στα πολυπολιτισμικά σχολεία* (επιμ. Τρέσσου Ε., Μητακίδου Σ.), Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
- Cummins, J. *Ταυτότητες υπό διαπραγμάτευση: Εκπαίδευση με σκοπό την Ενδυνάμωση σε μια Κοινωνία της Ετερότητας* (επιμ. Ε. Σκούρτου, μτφρ. Σ. Αργύρη), Αθήνα: Gutenberg.
- Vandenbroeck, M. (2004). *Με τη ματιά του Γέτι*. Η καλλιέργεια του σεβασμού του «άλλου» στην εκπαίδευση, Αθήνα: Νήσος.